

VLASTNÍ A CIZÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Příklad

Stavby a domy s. r. o. uvažují do dalších let o rozšíření sortimentu poskytovaných služeb. To v sobě bude obnášet nákup nových strojů, zařízení....

K financování jejich nákupu musí společnost vynaložit určité zdroje. Jaké zdroje financování může společnost využít? Z jakého účetního výkazu se společnost dozví informace o struktuře financování?

VLASTNÍ KAPITÁL

Vlastní kapitál

- Základní kapitál
- Kapitálové fondy a fondy ze zisku
- Nerozdělený zisk / neuhrazená ztráta
- Výsledek hospodaření běžného roku (běžného účetního období)

Základní kapitál

- Souhrn všech vkladů (ZoOK¹)
- Na účtu základního kapitálu se účtuje při vzniku společnosti, při snižování nebo zvyšování základního kapitálu

Společnost s ručením omezeným

- Od 1/2014 dle Zákona o obchodních korporacích minimální výše vkladu 1 Kč
- Společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně do výše nesplacené vkladové povinnosti
- Orgány společnosti: valná hromada, jednatelé, dozorčí rada

akciová společnost

- Od 1/2014 dle Zákona o obchodních korporacích minimální výše 2 000 000 Kč nebo 80 000 EUR
- Orgán společnosti (dle ZoOK)
 - Dualistický – představenstvo, dozorčí rada
 - Monistický – správní rada, statutární ředitel

¹ Zákon o obchodních korporacích

Příklad 1 – Zahajovací rozvaha

- Sestavte zahajovací rozvahu společnosti Stavby a domy, s. r. o. Společnost vznikla dne 1.2.2022.
- Základní kapitál společnosti je 400 000 Kč, z toho 25 % základního kapitálu zatím není uhrazena. Polovina hodnoty základního kapitálu je uhrazena v penězích (bankovní účet). Zbýlých 25 % vkladu bylo uhrazeno následujícím způsobem:
- 20 000 Kč – vklad materiálu
- 20 000 Kč – vklad zboží
- Zbýlá část – vklad výrobků

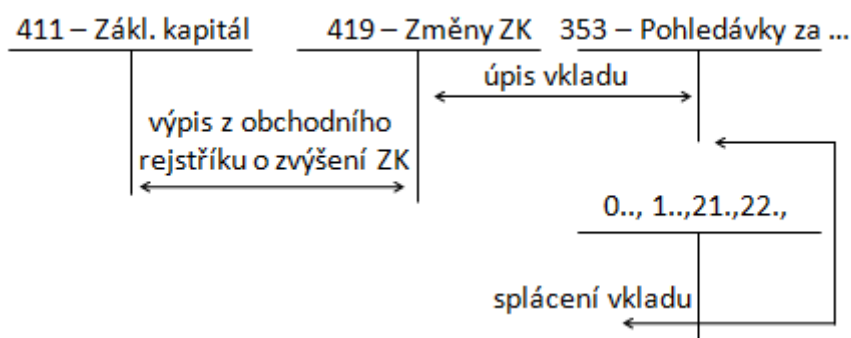
Aktiva

Rozvaha k

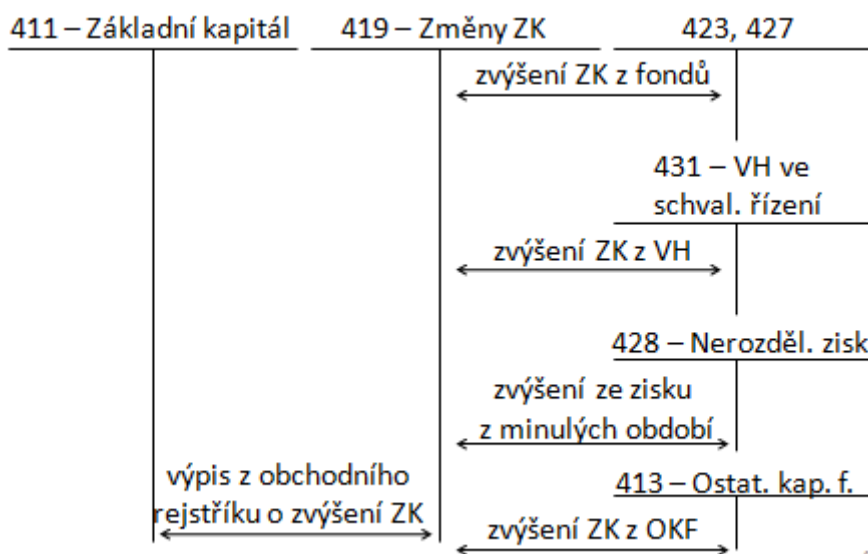
Zvýšení základního kapitálu

- Základní kapitál lze zvýšit
 - V **a. s.** změnou struktury vlastních zdrojů, upsáním nových akcií nebo vydáním dluhopisů s právem výměny za akcie (podmíněné zvýšení)
 - V **s. r. o.** změnou struktury vlastních zdrojů, upsáním nových vkladů
- Podkladem pro účtování o zvýšení základního kapitálu na účtu Základní kapitál je výpis z obchodního rejstříku

Úpis vkladu

Zvýšení ZK z vlastních zdrojů

Snížení ZK

Základní kapitál lze **snížovat** v a. s.

- Zničením vlastních akcií
- Vzetím akcií z oběhu (návrh, losování)
- Snížením jmenovité hodnoty akcií
- Upuštěním od vydání akcií

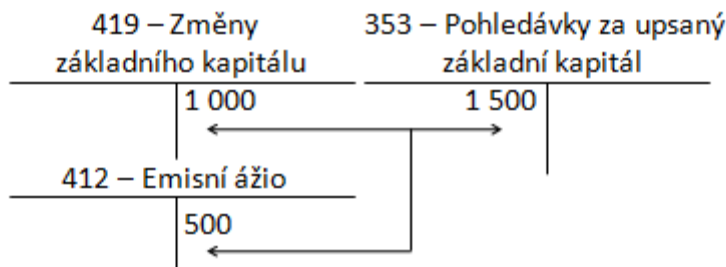
V s. r. o.

- Snížením vkladů společníků

Ostatní složky vlastního kapitálu

412 - Ážio

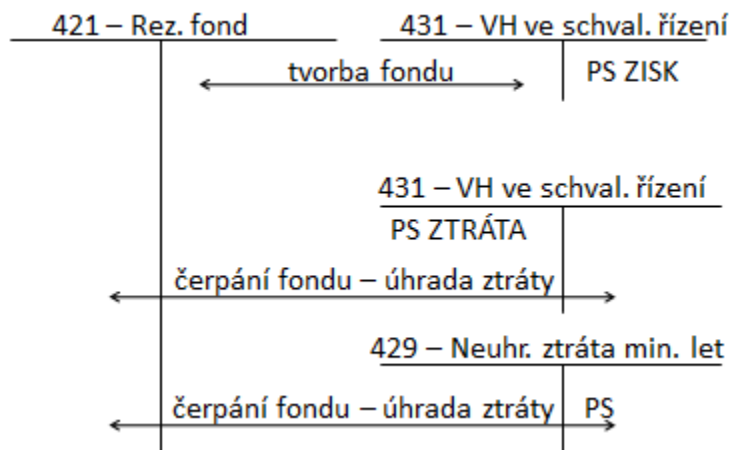
ážio představuje **rozdíl** mezi **jmenovitou hodnotou** akcií a jejich **emisním kurzem**

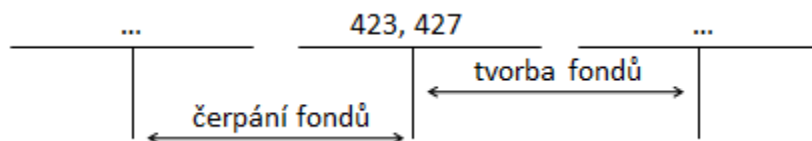
413 - Ostatní kapitálové fondy

- úctují se zde **příplatky** společníků v s. r. o. mimo základní kapitál (např. v důsledku ztráty společnosti apod.)

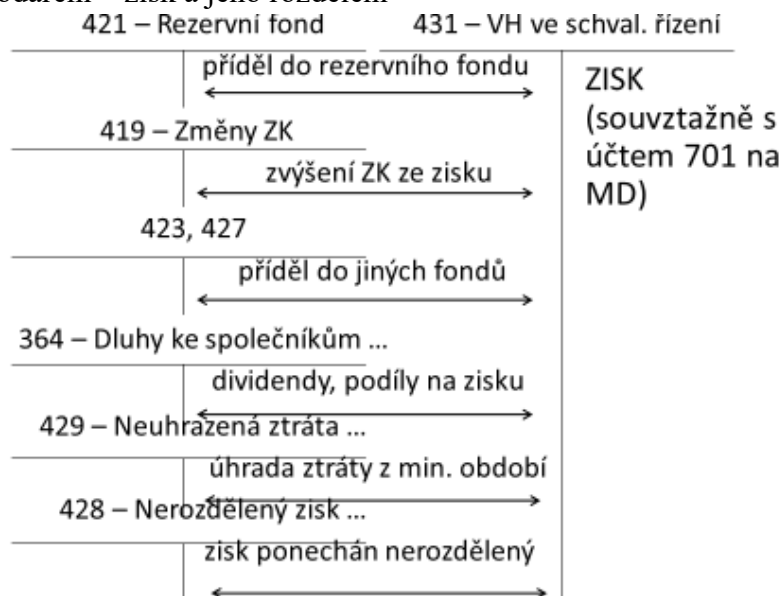
421 - Rezervní fond

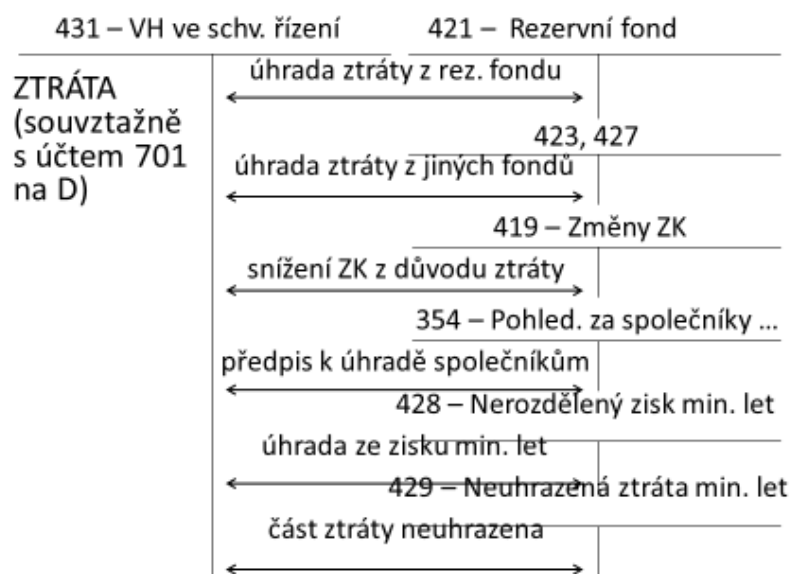
423, 427 – Statutární fondy, ostatní fondy

Výsledek hospodaření – zisk a jeho rozdělení

Výsledek hospodaření – ztráta a její úhrada

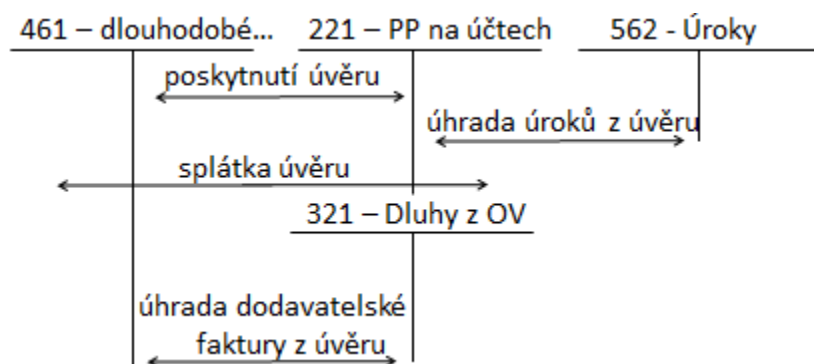
Příklad 2 – Výsledek hospodaření

Koupaliště, s. r. o. vykázalo za minulé účetní období (2021) vykázala společnost **zisk 380 000 Kč**, v předcházejícím účetním období (2020) dosáhla z důvodu špatných klimatických podmínek a nízké návštěvnosti ztrátu, kterou nebyla schopna uhradit a tak ji ponechala na účtu 429 – Neuhrazená ztráta minulých let (125 000 Kč). Zaúčtujte níže uvedené účetní případy.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID - rozdělení VH:			
	a) příděl do rezervního fondu	19 000		
	b) příděl do statutárního fondu	40 000		
	c) část zisku bude vyplacena přímo společníkům – podíly na zisku	50 000		
	d) zúčtování neuhrazené ztráty z roku 2019	125 000		
	e) zvýšení základního kapitálu	100 000		
	f) zbylá část zisku zůstane nerozdělená			

CIZÍ ZDROJE FINANCOVÁNÍ

- ❑ O dlouhodobých cizích zdrojích financování účtuje účetní jednotka ve skupině 45 - **Rezervy**
- ❑ Pro **dlouhodobé** cizí zdroje jsou také vymezeny **účetové skupiny 46** – Dlouhodobé úvěry (dlouhodobé dluhy k úv. institucím) a **47** – Ostatní dlouhodobé závazky
- ❑ Krátkodobé úvěry se účtují ve skupině 23, Krátkodobé závazky z obchodního styku ve skupině 32

REZERVY

Dopravní podnik, s. r. o., plánuje v roce 2023 rozsáhlou restrukturalizaci z důvodu změny jeho pozice na trhu.

Z důvodu sníženého objemu finančních prostředků bude pro další roky muset omezit nákup nových vozidel. Místo toho plánuje provádět rozsáhlé opravy u vozidel starších, čímž prodlouží dobu jejich životnosti.

V tomto roce dosáhl podnik zisku 1 100 000 Kč, dle rozhodnutí valné hromady bude na podíly na zisku vyhrazena pouze částka v hodnotě 10 000 Kč, což se řadě společníků nelíbí, neboť při pohledu do účetních výkazů dosahuje podnik zisku, má kladné cash-flow ...

*Vedení společnosti argumentuje nízké podíly na zisku nejistým vývojem do budoucnosti
Jak je možno zachytit uvedené skutečnosti do účetnictví?*

- Zásada opatrnosti (nejistota výnosů, zohledňují se předvídatelná rizika a možné ztráty, ocenění aktiv na principu nižší hodnoty) => *opravné položky, rezervy*
- Tvoří se na pokrytí budoucích výdajů, které nastanou a povedou ke snížení ekonomického prospěchu
- Zpravidla není známa přesná výše částky nebo přesné období, kdy výdaj nastane
- => obdoba výdajů příštích období (náklad ve sledovaném účetním období, výdaj následně) x účetní jednotka nezná přesnou částku
- Rezervy jsou uznáním budoucího závazku => cizí zdroj
- Tvorba rezervy do **nákladů** – zvyšování nákladů běžného účetního období
- Dle daňového dopadu se rozlišují:
 - rezervy zákonné
 - účetní (jiné) rezervy – na důchody, na daň z příjmů, restrukturalizaci
- Pro účtování rezerv je vymezena **účtová skupina 45**
- Při volbě konkrétního syntetického účtu v rámci účtové skupiny 45 je nutno vzít v úvahu **účel** tvorby rezervy, a **oblast**, ke které se tvorba (a následně zúčtování) rezerv vztahují – tj. provozní, finanční činnost

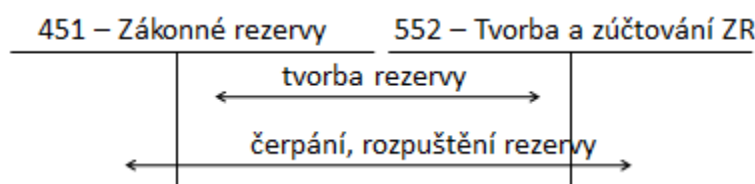
Zákonné rezervy

- Pro tvorbu rezerv, jež jsou upraveny **zvláštním předpisem**, se používá účet **451 – Zákonné rezervy**
- Jejich tvorba je **nákladem** na dosažení, zajištění a udržení příjmů, dle zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- Tvorba zákonných rezerv je upravena zvláštními předpisy, např. **zákonem** 593/1992 Sb.,
o rezervách pro zjištění daně z příjmů
- K zákonným rezervám patří: rezervy na opravu dlouhodobého hmotného majetku, rezervy v bankovníctví, rezervy v pojišťovnictví

- Ne každá rezerva na opravu hmotného majetku splňuje **podmínky** k tomu, aby mohla být zařazena mezi **zákonné rezervy**
 - majetek musí být zařazen do 2. a vyšší odpisové skupiny
 - k majetku musí mít účetní jednotka vlastnické právo
 - peněžní prostředky ve výši rezervy jsou převedeny na samostatný účet
 - Oprava = technické zhodnocení

- Zákonné rezervy na opravu majetku **nelze tvořit** k majetku, který:
 - Je určen k likvidaci
 - K němuž nabyt poplatník vlastnické právo na základě konkurzu
 - Se opravuje každoročně (pravidelně)
 - Je poškozen v důsledku škody či jiné nepředvídatelné události

- Minimální doba tvorby zákonné rezervy na opravu hm. majetku jsou 2 účetní období
- Ke konci každého období musí účetní jednotka posuzovat odůvodněnost a správnost výše tvorby rezerv
- Maximální doba tvorby rezerv se odvíjí od odpisové skupiny, do které je majetek dle zákona o daních z příjmů zařazen

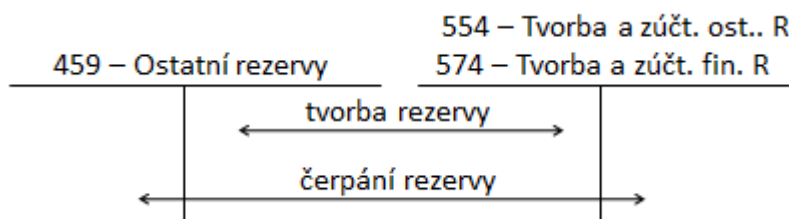

Účty rezerv nesmí mít záporný zůstatek

Pokud by došlo k situaci, kdy rezervy nebudou použity k účelu, ke kterému byly vytvořeny ani rok následující po plánovaném období, musí být rezerva zrušena – účtuje se stejně jako čerpání rezervy

Ostatní rezervy

- Kromě rezerv zákonných tvoří účetní jednotka z důvodu věrného a poctivého obrazu také ostatní rezervy – 459 – Ostatní rezervy
- Jejich tvorba základ daně nesnižuje
- Souvztažné účty pro účty k rezervám nalezneme v 5. účtové třídě
- Nutno rozlišovat k jaké oblasti se tvoří – provozní, finanční

Příklad 1 – Zákonné x účetní rezervy

Autodružstvo plánuje v roce 2025 opravu 1 vozidla pro jízdu na golfovém hřišti a 1 nákladního automobilu. Předběžný rozpočet opravy vozidla na golfovém hřišti (1. odpisová skupina) je 60 000 Kč, předběžný rozpočet opravy automobilu (2. odpisová skupina) je 120 000 Kč. Účetní jednotka má k majetku vlastnické právo, tvorbu rezervy zahájila v roce 2022. Předpokládejte, že peníze vztahující se k tvorbě rezerv byly převedeny na samostatný účet.

Stanovte, jaké účetní případy nastaly a určete výši závazků účetní jednotky k rozvahovým dnům (tj. k 31.12.2022, 31.12.2023, 31.12.2024).

Rok 2022

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID – tvorba rezervy na opravu vozidla pro jízdu na golfovém hřišti			
2.	ID – tvorba rezervy na opravu automobilu			

Vliv na výkaz rozvahy

Označení	PASIVA	Řádek	Běžné účetní období	Minulé období
A.5	Výsledek hospodaření	99		
B.3	Rezerva podle zvláštních předpisů	105		
B.4	Ostatní rezervy	106		

Rok 2023

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID – tvorba rezervy na opravu vozidla pro jízdu na golfovém hřišti			
2.	ID – tvorba rezervy na opravu automobilu			

Rok 2024

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID – tvorba rezervy na opravu vozidla pro jízdu na golfovém hřišti			
2.	ID – tvorba rezervy na opravu automobilu			

Předpokládejte, že oprava byla v roce 2025 provedena v částce 60, resp. 120 000 Kč. Jaký bude účetní výsledek hospodaření účetní jednotky? Jak by se účetní výsledek hospodaření v roce 2025 lišil, pokud by účetní jednotka v předcházejících obdobích netvořila rezervy?

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID – čerpání rezervy na opravu vozidla pro jízdu na golfovém hřišti			
2.	ID – čerpání rezervy na opravu automobilu			
3.	FAP za opravu vozidel			

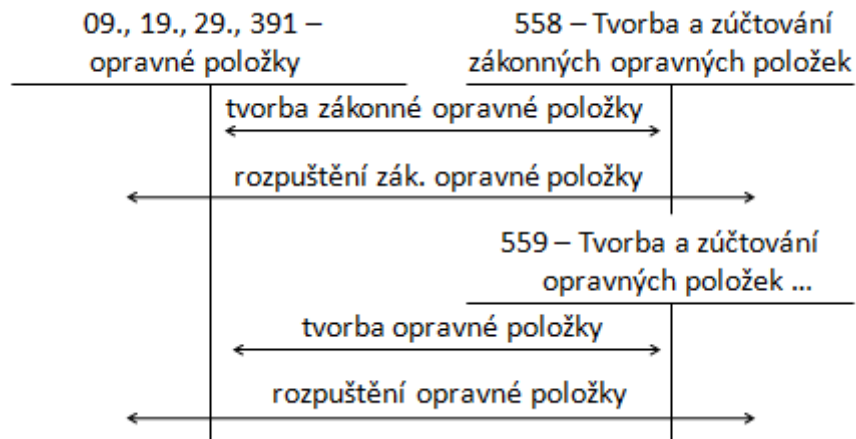
Výsledek hospodaření =

Vliv na výkaz rozvahy

Označení	PASIVA	Řádek	Běžné účetní období	Minulé období
A.5	Výsledek hospodaření	99		
B.3	Rezerva podle zvláštních předpisů	105		
B.4	Ostatní rezervy	106		

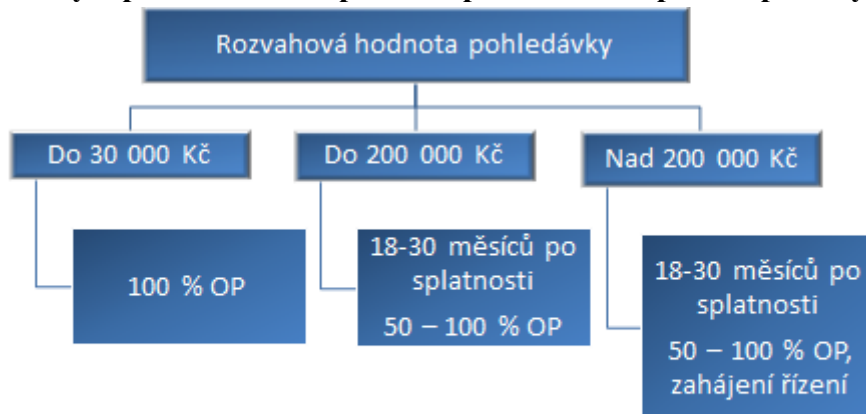
Opravné položky (OP)

- Opravné položky slouží v účetnictví k dočasnému snížení hodnoty aktiva
- Rozlišujeme opravné položky
 - Zákonné – tvořené v souladu se zvláštním předpisem (**zákonem o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu**)
 - Ostatní – upravené interním předpisem účetní jednotky

*účet 558 lze použít jen u OP k pohledávkám

Opravné položky k pohledávkám – pravidla pro zákonné opravné položky

1

Příklad 1 – Opravné položky

V obchodní společnosti GAME, zabývající se prodejem počítačových her nastaly v roce 2022 a 2023 níže uvedené účetní případy.

- a) Během prosince 2022 došlo k poklesu poptávky o logické hry (zboží). Společnost reaguje vytvořením 10 % opravné položky z hodnoty zásob. Hodnota zásob ve skladě na základě provedené inventarizace je 22 000 Kč.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	ID – tvorba OP k zásobě zboží	2 200	559	196

- b) Na začátku února 2023 nastalo zvýšení poptávky o logické hry na původní úroveň

Číslo	Text	Částka	MD	D
2.	ID – zrušení OP k zásobě zboží	2 200	196	559

- c) Během prosince 2022 došlo zároveň ke zvýšení poptávky o akční hry (zboží). Jak může společnost zachytit tuto situaci. Může tvořit zápornou opravnou položku?

Číslo	Text	Částka	MD	D
3.	---	-	-	-